

15.54x23.65	1	64	עמוד	העיר - עכבר העיר	10/2009	19689106-0
הצגה אלמה מאת יהושע סובו • 16710						

הצגות

בכורה

עלמה זהו

לכבוד הבכורה המקומית של "עלמה", האירוע הרב חושי של יהושע סובול והבמאי-שחקן האוסטרי פאולוס מאנקר, קופץ נתי אודון לביקור במדור ומנסה לחשוף טפח מחייה הסוערים של עלמה מאהלר



צוות ההצגה. "הצגה נולד בחוץ האירוע כאוות נמשו"

התגעגעתי, או נאיתי. חשבתם עלי? סחבתי כס שהה לפני כחודש בווינה הצוננת, ולא רק כשל העובדה כי הוא הדוניסט חסר תקנה אלא לשם סיפור הספקטקל הרב חושי העונה לשם "עלמה". רב חושי על שום מה? על שום שבמי שך ארבע סעותיה של הסאגה הזו, מוליך עצמי מו הקהל בינות עשרות חדרים וסצנות גועשות אשר גורמות לו להתוודע אט אט למהלך חייה הסוערים של עלמה מאהלר, אשתו של גוסטב, שכמו שאמר עליה איש תיאטרון יקר, "רדעה לשכב עם האנשים הנכונים".

ואכן, ארבע הסעות כוללות מאהבים איי נספור, ארוחת ערב דשנה, ולא פחות מארבע עלמות שונות, וכולם מככבים בתפריט הגי ריש שכתב בעשור האחרון של האלף הקודם, מי אם לא, יהושע סובול בכבודו ובעצמו. ההפקה עלתה כראשונה בווינה ב-1996, כאשר על הבימוי הופקר פאולוס מאנקר, הווינאי הפרוע, שגם משתתף בעצמו באקט הבימתי. היות שמדובר בשיתוף פעולה ישראלי-אוסטרי, וילהפך, נירב תיאטרון הקאמרי את שחקניו ואת יכולות הפקתו להעלאת ההצגה בארץ. אך לא סתם בארץ: אם בווינה תעינו בין חלליו הגותיים של בניין הדואר והטלגרף הישן, הלוא שכאן, בארצנו המופרטת, תזכו לשרף את דרככם כמווינאן אסירי המחתרות. לא פחות מפחיד.

רגע לפני שכל הדרמה הזו מגיעה לעיר העונשית, התפנו יהושע סובול ושחקנית הקאמרי המרגשת, אביבה מרקס, לענות על תהיות ושאלות הלומות אלכוהול מאת כותב שורות אלו.

מר ביבול, אתה והבמאי-שחקן מאנקר משתפים פעולה זה שנים, וב"עלמה" יצרתם סלידרימה. פירוט נא על אודות התהליך רב השנים.

"בסוף שנות ה-80 עברנו יחד ב'נפש יהודי' - הלילה האחרון של אוטו וויינינגר, וכבר אז ניסו להוציא את הצופה מהמצב הפסיבי שלו. בהצגה האב' הפנינו את הקהל למקומות שהוא אינו רגיל לראות בתיאטרון כמו תת הבמה, והצעד הבא מבחינתנו היה לשחרר את הצופה עד שיהפוך להיות מין מצלמה. משם הגענו לעניין הזה של פולידרימה, דרמה המתרחשת בערוצים רבים בו בזמן, מה שמאפשר לצופה לגלוש בתוך האירוע כאוות נפשו".

מדוע נבחרה דיוקא דמות אשתו של גיטב מאהלר במיקד הפילודרימה?

"במסך שנים רציתי לכתוב מחזה על מאהלר. לה האנתי ליצירותיו, ותוך כדי קריאה על אר דותיו תפס אותי סיפוריה של עלמה, שעברה פרסה דרמטית למדי בניסואיה למאהלר. היא נכנסה לניסואים מתוך קונפליקט פנימי קשה - מאהלר רדש ממנה לוותר על יצירתה והקצה לה

ימימיים, וכאמת אין אצלו שום רבר יומימי".

עלמה אימללה לא מעט גברים. "כן, אבל אני חושבת שהיא הסבה להם יד תר אושר. הם רצי אותה, חשקו בה. היא לא בדיוק רדפה אחרי גברים. היא היתה במקום הנכון בזמן הנכון, פגשה את הבהמה, נהנתה מהסטטוס של 'האשה הצעירה של מאהלר', וזה מגרה מאוד להיות בחורה צעירה בצד גבר שגילו כפול מגילה".

בלומר?
"מהמפגש הקצר שהיה למאהלר עם זיגמר נד פרויד, העיד האחרון כי השניים הסתדרו טוב יחד כיוון שלמאהלר היה תסביך אם ועלי מה סבלה מתסביך אב. אני לא רוצה להיכנס לדברים יותר מדי אישיים ופריטיים".

ובכל זאת?
"אני בהחלט מבינה בחורה צעירה שמ' תאהבת בגבר שגילו כפול מגילה, וגם מצב הפוך, בחור צעיר שמתאהב באישה מבוגרת. עלמה לא הפסיקה. בגיל 60 היא לקחה כומר צעיר, וזה לא נשמע לי בסמים ככלל. הגיל הכרונולוגי לא מבטא דרכה, זו לא הנשמה. סקס הוא כמו כוח המשיכה של כדור הארץ, ואני לא מתכוונת למונח הפיזי בלבד".

"עלמה", א-ה 4.10-8.10, שבת 10.10, 20:00. מווינאן אפריי המחתרות, ירושלים. 250-100 שקל.

תפקיד פסיבי בחייהם. עלמה קיבלה את זה בת' חילה, אלא שאחד כך התברר שלא היתה שלמה עם זה, והפסיון הזה שלה, הסבל, הוא זה שמניע את הדרמה. כשחשבונו על בניית אירוע רב ערך צי חפשונו דמות שחיה התנהלו בערוצים רבים".

מה מרתק אותך בדמותה?
"האשה הזו לא ויתרה על החופש שלה. היא אמנם ויתרה על ייעורה כקומפוזיטורית, אבל הוויתור הזה הפך אותה ללוחמת נמרצת לשי מירה על חופש הרגשות, התסוקות והיצרים שלה. עלמה אינה פוליטיקלי קורקט בשום מר בן שהוא".

אפשר לשאול על משה?
"המסר הוא למעשה ההנאה החושנית שיש מהאירוע כולו. זו חגיגה פרועה שהיא למעשה אימוסרית, לא בלתי מוסרית. המוסר לא משחק תפקיד חשוב בחשיפה הפנימית הזו של עלמה. אני מוזין את הקהל למין חגיגה ריוניסית".

אביבה מרקס היקרה, את מגלמת את דמותה של עלמה המבוגרת. מה את הישה בחזרות עם מאנקר?

"היא לא איש רגיל או אדם קל, וגם לא היה רוצה להיות כזה. אך אתה יכול להרים הפקה כזו אם אתה סתם בן אדם? הרבר הראשון שחי סבתי כשפגשתי אותו בווינה זה שיש בו את השיגעון של פליני. תודה לאל שיש שיגעון. בחוויה הבימתית אתה לא רוצה לראות דברים